

Міністерство освіти і науки України
Кафедра політичних наук і права
Рада молодих вчених Університету Ушинського
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених

VI Всеукраїнська науково-практична конференція
студентів та
молодих вчених
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»
22 травня 2026 року

м. Одеса

УДК: 32+316]-043.86:3.073(477)

C91

Рекомендовано до друку рішенням

Вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 26 червня 2026 року)

Рецензенти:

Коч С. В., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Гедікова Н. П., доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

C91 «Сучасні виклики соціально-політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри» [Електронний ресурс] : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Одеса, 22 травня 2026 р.) / за заг. ред. д. політ. н. С. М. Наумкіної, к. політ. н. С. А. Дмитрашко, к. пол. н. І. І. Пронози. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026. 266 с.

22 травня 2026 року у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» проведено VI Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених, в якій взяли участь представники закладів вищої освіти України, студенти, магістри, аспіранти та докторанти, представники дипломатичної служби України. До збірника увійшли тези доповідей з актуальних питань політичного процесу України та світу, міжнародних відносин та дипломатії. Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, студентам, магістрам, аспірантам, докторантам та всім, хто цікавиться питаннями політичної науки, дипломатії, права та філософії.

© автори тез

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026

	НЕРІВНІСТЬ ТА ПОЛІТИКА ПЕРЕРОЗПОДІЛУ	
Наумкіна Світлана Ніколаєва— Домбровська Марія	СТІЙКІСТЬ (RESILIENCE) ЯК НОВА ПАРАДИГМА СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ КРИЗ	182
Полуяктова Ольга Чернишев Олександр	ФАКТОРИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ	186

НАПРЯМ 3

КУЛЬТУРНА ТА ОСВІТНЯ ДИПЛОМАТІЯ ЯК ЧИННИКИ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ В СВІТІ

Винниченко Марія	КУЛЬТУРНИЙ ВИМІР СТРАТЕГІЇ «GLOBAL IRELAND» ЯК ОРІЄНТИР ДЛЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ УКРАЇНИ: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ	190
Кохно Софія	МАСОВО-КОМУНІКАЦІЙНІ ПОДІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	195
Музиченко Ганна	ОСВІТНЯ ДИПЛОМАТІЯ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВІДНОСИН УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ АЗІЇ	200
Піскун Катерина	КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ SOFT POWER ДЕРЖАВИ	205
Pronoza Inna Skliar Ihor	POLITICAL CULTURE AS AN INSTRUMENT OF CULTURAL DIPLOMACY IN THE MODERN STATE	209
Семотюк Анна	РОЛЬ МАСОВО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ У ПРОМОЦІЇ УКРАЇНИ: KEYС EUROVISION 2022–2023	212

НАПРЯМ 4

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ: ФІЛОСОФСЬКІ, СОЦІОЛОГІЧНІ ТА УПРАВЛІНСЬКІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ

НАПРЯМ 3

**КУЛЬТУРНА ТА ОСВІТНЯ ДИПЛОМАТІЯ ЯК ЧИННИКИ
ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ В СВІТІ**

**КУЛЬТУРНИЙ ВИМІР СТРАТЕГІЇ «GLOBAL IRELAND» ЯК
ОРІЄНТИР ДЛЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ
УКРАЇНИ: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ**

Винниченко Марія Романівна,
здобувачка 1 курсу магістратури спеціальності
«Міжнародні відносини», Освітня програма
«Дипломатія та міжнародне співробітництво»
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, м. Київ

Науковий керівник:

Ціватий Вячеслав Григорович,
к. іст. н., доцент кафедри міжнародних організацій та дипломатичної
служби, Заслужений працівник освіти України, ННІМВ, Київський
національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

У сучасній теорії міжнародних відносин аналіз поведінки малих держав осідає особливе місце, оскільки традиційні інструменти впливу досить обмеженими для цих акторів. Малі країни, маючи лімітований мілітарний та матеріальний потенціал, змушені шукати асиметричні джерела впливу через інституційну гнучкість та нішеву дипломатію [6, с. 4]. Як зазначають А. Вівель та Р. Штейнметц, сутність «малої держави» визначається її реляційною слабкістю та залежністю від існуючих конфігурацій сили, за яких односторонні дії малої країни не здатні радикально змінити чи трансформувати інституційні структури, на відміну від великих держав [6, с. 5]. Концептуальним підґрунтям

для розуміння цих процесів слугує класична модель публічної дипломатії Н. Калла, де культура розглядається як головний інструмент «м'якої сили» (soft power), що дозволяє малим державам формувати довгостроковий капітал довіри та конвертувати його у політичну підтримку [7, с. 1].

Вихід Великої Британії з ЄС (Brexit) став точкою геополітичного зламу для Республіки Ірландія. Як підкреслює провідний ірландський дослідник Б. Тонра у своїй праці 2019 року, рішення британського електорату про вихід з ЄС поставило перед ірландською державою безпрецедентні, майже екзистенційні виклики у всьому спектрі публічної політики, і чи не найбільші – у сфері безпеки та оборони [5, с. 1]. Відповіддю Дубліна на цей системний виклик став запуск у 2018 році стратегії "Global Ireland: Ireland's Global Footprint to 2025" — найамбітнішої програми розширення міжнародного впливу в історії країни [1, с. 10]. Стратегія передбачала подвоєння глобального сліду Ірландії, зокрема шляхом розширення дипломатичної мережі та призначення спеціалізованих культурних офіцерів (Cultural Officers) у пріоритетних столицях світу [1, с. 42].

На сучасному етапі Ірландія демонструє глибоку інституційну інтеграцію культури у загальнодержавне планування. Оскільки поточна стратегія розширення міжнародного впливу завершується, уряд активно працює над розробкою наступної стратегічної рамки – «Global Ireland 2040 Strategy», щоб синхронізувати її із загальнонаціональним планом «Project Ireland 2040». Зокрема, у фундаментальній стратегії національного розвитку «Project Ireland 2040: Building Ireland's Future» уряд країни офіційно визначає культуру не просто як гуманітарний додаток, а як першопричину та фундамент політичної й економічної незалежності держави. В урядовому документі наголошується, що утвердження суверенітету Ірландії на міжнародній арені стало прямим наслідком «культурної революції», під час якої покоління письменників, митців та мислителів переосмислило країну як самобутнього й рівноправного учасника глобального співтовариства [4, с. 2].

Висока ефективність ірландської моделі забезпечується унікальним інституційним механізмом "Team Ireland", який функціонує на принципах

цілісного державного підходу (whole-of-government approach) [2, с. 12]. У культурній сфері ця синергія досягається через чітку координацію між Департаментом закордонних справ (DFA), спеціалізованою державною агенцією "Culture Ireland" та мережею дипломатичних місій. DFA через свій профільний підрозділ (Culture Unit) виступає політичним координатором, тоді як "Culture Ireland" володіє операційною автономією для фінансування та просування ірландського мистецтва за кордоном [2, с. 55].

Інституційне злиття культурної, політичної та економічної дипломатії матеріалізується у форматі «Будинків Ірландії» (Ireland Houses) — спільних мультифункціональних офісів, де під єдиним національним брендом розміщуються посольства та профільні державні агенції [1, с. 22; 2, с. 25]. Культурні кампанії (наприклад, масштабне глобальне святкування Дня Святого Патріка) використовуються "Team Ireland" не як ізольовані мистецькі акції, а як комунікаційні платформи для політичного лобіювання та формування стратегічних альянсів [2, с. 15].

Порівняльний аналіз стратегічних контекстів Ірландії та України дозволяє виявити глибокі паралелі: обидві держави мають історичний досвід подолання колоніальної спадщини, протистоять тиску агресивних імперських сусідів та розглядають публічну дипломатію як інструмент утвердження суверенної суб'єктності [9, с. 73-88]. Спільним викликом є також взаємодія з масштабною діаспорою. Ірландський досвід реалізації Емігрантської програми підтримки (ESP) та нової Діаспорної стратегії демонструє перехід від сприйняття діаспори як пасивного споживача до її залучення як стратегічного партнера через розбудову «мереж прихильності» (affinity networks) [1, с. 12; 2, с. 28]. Для України, яка внаслідок російської агресії зіткнулася з безпрецедентною хвилею вимушеного переміщення громадян, трансформація діаспорної політики за ірландським зразком є критично важливою для збереження людського капіталу [8, с. 56].

Спираючись на досвід Республіки Ірландія, пропонуємо такі стратегічні кроки для модернізації культурної дипломатії України:

1. **Розробка довгострокової візії "Global Ukraine 2040".** Національна культурна дипломатія має вийти за межі антикризового воєнного реагування. Необхідно сформуванати довгострокову стратегію, яка синхронізує завдання повоєнного відновлення та європейської інтеграції з просуванням іміджу України як стійкого, високотехнологічного та культурно самобутнього європейського партнера [8, с. 56].

2. **Впровадження координаційної моделі "Team Ukraine".** Доцільно законодавчо закріпити за МЗС України роль єдиного політичного координатора публічної дипломатії, надавши при цьому Українському інституту ширшу операційну та фінансову автономію (за аналогією з "Culture Ireland") [2, с. 55]. Практичним кроком має стати створення спільних хабів "Ukraine House" у ключових геополітичних центрах для синергії культурних та дипломатичних зусиль.

3. **Інституціоналізація інструменту спеціалізованих культурних аташе.** Необхідно відійти від практики поєднання функцій прес-секретарів та культурних аташе в одній особі. Призначення фахових культурних офіцерів за підтримки Українського інституту дозволить системно інтегрувати український наратив у місцеві середовища країн-союзників [1, с. 42; 10, с. 851–862].

Отже, досвід стратегії «Global Ireland» доводить, що чітке довгострокове планування та інституційна синергія спроможні перетворити культурний потенціал малої держави на реальний репутаційний та політичний капітал. Для України адаптація цих інструментів є дієвим орієнтиром для побудови проактивної та стійкої системи публічної дипломатії на десятиліття вперед.

Список використаних джерел:

1. Government of Ireland. Global Ireland : Ireland's Global Footprint to 2025. Dublin : Department of Foreign Affairs and Trade, 2018. 72 с.
2. Government of Ireland. Global Ireland : Review of the Strategy to 2025. Dublin : Department of Foreign Affairs and Trade, 2023. 79 с.

3. Department of Enterprise, Trade and Employment. Trade and Investment Strategy 2022-2026 : Value for Ireland, Values for the World. Dublin : Department of Enterprise, Trade and Employment, 2022. 28 с.
4. Government of Ireland. Project Ireland 2040 : Building Ireland's Future. Dublin : Government Publications, 2018. 9 с.
5. Tonra B. Brexit and Irish Security and Defence. Dublin : SPIRe, 2019. 12 с. (SPIRe Working Paper ; WP12).
6. Small States in Europe : Challenges and Opportunities / ed. by R. Steinmetz, A. Wivel. London : Routledge, 2014. 248 с.
7. Cull N. J. Public Diplomacy : Foundations for Global Engagement in the Digital Age. [Місто] : [Видавництво], 2021. 272 с.
8. OECD Economic Surveys : Ukraine 2025. Paris : OECD Publishing, 2025. 135 с. (OECD Economic Surveys ; Vol. 2025/10). URL: <https://doi.org/10.1787/940cee85-en>.
9. Публічна дипломатія в Україні та світі: соціально-гуманітарний, міжнародно-політичний і практичний виміри зовнішньої політики у сфері культури (1991-2025 рр.). *Соціально-гуманітарні відносини в сучасній Україні: виклики та перспективи: колективна монографія*. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2025. Розділ 3 (3.2). С. 73-88.
10. Стратегічне планування та інституціональний розвиток моделей дипломатії XXI століття. *Україна дипломатична: науковий щорічник*. 2024. Київ, 2024. Вип. XXV. С. 851–862.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ
УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ**

**VI Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та
молодих вчених
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»**

м. Одеса, 22 травня 2026 року

**Матеріали друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ
тощо несуть автори.**